

LOPPI
KESKELLÄ KASVU-SUOMEA

PERUSTURVA

SOSIAALITOIMEN ASIAKASMAKSUT 1.1.2017 ALKAEN

Petula 14.12.2016 § 110

SISÄLLYS

IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT	1
Kotihoidon asiakasmaksut	1
Tilapäisen kotihoidon maksut.....	4
Muut maksut	4
Tukipalvelumaksut	4
Vanhusten tehostetun palveluasumisen maksut.....	5
Pitkäaikaisen laitoshoidon maksut 15 § / Harjukoti ja ostopalvelut.....	7
Pitkäaikaisen laitoshoidon maksun määräytyminen	7
Lyhytaikainen laitoshoido (Asiakasmaksuasetus 12 §)	8
Päivä- ja yöhoidon maksut (Asiakasmaksuasetus 13 §).....	9
Ikääntyneiden perhehoito	9
ERITYISRYHMIEN ASIAKASMAKSUT	9
KEHITYSVAMMAISTEN JA ASIAKASMAKSUT	11
VAMMAISTEN PALVELUJEN ASIAKASMAKSUT	13
LASTENSUOJELUN ASIAKASMAKSUT	13
MUUT MAKSUT	14
Ensikotimaksut	14
Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuus	14
Sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuus	14
ERINÄISET SÄÄDÖKSET	15
Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen sekä viivästyskorko	15
Yksityiseltä palveluntuottajalta ostetut palvelut	15

SOSIAALITOIMEN ASIAKASMAKSUT 1.1.2017ALKAEN

Kunnan sosiaali- ja terveystalveluiden enimmäismaksut määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (734/1992) ja asetuksessa (912/1992). Valtioneuvosto muutti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettua asetusta 19. marras-kuuta. Asetus tulee voimaan 1.1.2016.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut, kun perheen olosuhteet ovat muuttuneet maksun määräämisen jälkeen, maksu osoittautuu virheelliseksi tai asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan (asiaksmaksuA 31 §). Palvelun käyttäjän tai perheen maksukyvyyn olennaisena muutoksena pidetään vähintään 5 %:n muutosta asiakkaan maksuun vaikuttavissa tuloissa ja tällöin tehdään uusi päätös. Tämä koskee kaikkia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden maksukyvyyn mukaisia asiakasmaksuja. Mikäli tulojen muutos aiheuttaa asiakasmaksujen korotuksen tehdään asiakasmaksun korjaus siltä ajalta kun muutos on ollut voimassa.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamaan virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista enintään vuoden ajalta (AsiaksmaksuA 31 §)

Asumispalveluissa asiakkaalle jätetään käyttövaraksi vähintään 200 euroa/kk. Jos asiakkaalla on talletuksia yli 3.500 euroa, ei käyttövaraa huomioida.

IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT

Kotihoidon asiakasmaksut

Kotihoitoon kuuluvan kotipalvelun järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 §:ään ja -asetuksen (607/1983) 9 §:ään ja kotisairaanhoidon järjestäminen kansantervelslain kunnan järjestämisvelvollisuuden mukaisesti tehtäviin. Kotisairaanhoido on Riihimäen seudun kansanterveystyön kuntayhtymän alaista toimintaa.

Kotihoidon järjestämisen lähtökohtana on asiakkaan kotona asumisen turvaaminen kotihoidon palvelujen avulla. Asiakkaan palvelutarve vaatii sosiaali- ja/tai terveydenhuollon henkilöstön ammatillista osaamista.

Asiakkailta perittävistä maksuista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (734/1992) ja asetuksessa (912/1992). Asiakkaalta perittävä maksu ei saa ylittää tuotantokustannuksia (49,43 euroa/tunti). Kuukausimaksu saa olla enintään asiakasmaksuasetuksessa säädetyn maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista. Kunta määrittelee palvelun määrän ja maksuprosentin eri maksuryhmissä. Mikäli asiakkaan palvelun tarve muuttuu siten, että se vaikuttaa kuukausimaksun suuruuteen, maksun muutos otetaan huomioon seuraavan kuukauden alusta.

Asiakkaan tulotiedoissa tapahtuvista muutoksista tulee ilmoittaa kotihoidon laskutusyksikköön (tiedot laskussa) tai vastuuhoidtajalle mahdollisimman pian. Mikäli tulojen muutos aiheuttaa asiakasmaksun korotuksen tehdään asiakasmaksun korjaus siltä ajalta kun muutos on ollut voimassa.

Vähintään 10 %:n sotainvalideille korvataan kunnan järjestämät sosiaali- ja terveydenhuollon avopalvelut.

Jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon maksutaulukko

Perheen- jäsenten määrä	Maksutto- muuden yläraja	1 - 4 h/kk %	4,1 - 8 h/kk %	8,1 - 14 h/kk %	14,1 - 20 h/kk %	20,1 - 25 h/kk %	25,1 - 30 h/kk %	yli 30 h/kk %
1	573 €	14	19	23	27	30	33	35
2	1.057 €	12	16	17	18	19	21	22
3	1.657 €	9	12	14	15	16	17	18
4	2.050 €	7	10	11	12	13	14	15
5	2.481 €	6	8	9	10	11	12	13
6	2.849 "	5	6	7	8	9	10	11

Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksu määräytyy perheen koon mukaisen tulorajan ylittävstä bruttotulosta laskettavalla prosentilla.

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 348 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Kun asiakas on säännöllisen kotihoidon asiakas, hän saa säännöllisesti kotihoitoa enemmän kuin kolme käyntiä kuukaudessa ja käyntien kesto on kuukaudessa yhteensä yli tunnin.

Kotihoidon asiakasmaksut tarkistetaan 1.4.2017 alkaen (ns. vanhat asiakkaat).

Kotihoidon asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon bruttotulot. Asiakasmaksua määrättäessä voidaan ottaa huomioon kaikki muut tulot, paitsi asiakasmaksuasetuksen 29 §:ssä määritellyt tulot.

Huomioon otettavat tulot:

- Palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliiton omaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot (asetus 27 §)

- Palkkatulojen lisäksi otetaan huomioon eläkkeet (kansaneläke, perhe-eläke, työeläke, yksityisten eläkevakuutusten perusteella maksettavat eläkkeet, huoltoeläke, takuueläke, muihin kuin Kansaneläkkeeseen kuuluvat huollettavista aiheutuvat korotukset), eläkettä saavan hoitotuki, hoitotuen veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä, Kelan sairauspäiväraha, äitiyspäiväraha, Kelan kotihoidon tuki, ruokavaliokorvaus, vuokratulot, korkotulot, elinkorko, syytinki, säästöhenkivakuutuksen tuotto vähennettynä tuottoa pienentävillä menoilla sekä muut sivuansiot.
- Metsätulot otetaan huomioon asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista § 28 mukaisesti.

Tulot joita ei huomioida kotihoidon asiakasmaksua määrättäessä:

Asiakasmaksuasetuksen 29 §:ssä määritellään ne tulot, joita ei kotihoidon asiakasmaksua määrättäessä oteta huomioon. Tuloina ei oteta:

- lapsilisä
- lapsen hoitotuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki
- vammaistuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- sotilasavustus
- rintamalisä
- opintoraha
- aikuisopintoraha
- opintotuen asumislisä
- toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta
- kuntoutusrahain mukaista ylläpitokorvausta
- työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista ylläpitokorvausta
- opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
- perhehoidon kustannusten korvauksia
- lasten kotihoidon tukea

Lisäksi, kunnan maksama omaishoidon tuen palkkiota ei huomioida asiakasmaksua määrättäessä.

Maksua ei peritä Sotilasvammalain mukaisilta vähintään 20 %:n elinkoronsaajilta, joiden osalta Valtiokonttori korvaa palveluiden käytöstä aiheutuneet kustannukset.

Kotihoidon asiakasmaksua määriteltäessä tuloista tehtävät vähennykset

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut, tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki). (Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 6 luku § 30)

Tilapäisen kotihoidon maksut

Tilapäisen kotipalvelun maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Tilapäinen maksu peritään, jos käyntejä on 1-3 käyntiä kuukaudessa ja niiden kesto on yhteensä enintään yhden tunnin. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määriteltessään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset. Satunnaisesta kotisairaanhoidosta voidaan periä asetuksen mukainen maksu.

Maksuperuste	Maksu euroa
Käynti 1 h	9,50

Muut maksut

	Maksu euroa
Omaishoidon lakisääteinen vapaa	11,50
Muistineuvojan kartoituskäynti	9,50

Tukipalvelumaksut

Tukipalveluiden järjestäminen perustuu sosiaalihoitolain (1301/2014) 19 §:ään ja -asetuksen (607/1983) 9 §:ään, jonka mukaan kotipalveluna järjestetään myös tukipalveluja, kuten ateriat-, vaatehuolto-, kylvytys-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita.

Asiakkailta perittävistä maksuista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (734/1992) ja asetuksessa (912/1992).

Tukipalveluiden maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määriteltessään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset.

Ateriapalvelut	Maksu euroa
Lounas Hoivakoti Eedilässä	5
Ravintopäivä (sisältää kaikki ateriat)	14
Menukat kotiateria	lounas + jälkiruoka
Asennusmaksu Menukat	10,90
	45,00
Kylvytyspalvelu	
Sisältää avustamisen/kerta	9
Kuljetus edestakaisin/pv	9
Kauppa - ja asiointipalvelu	
Kauppapalvelu/kerta (peritään säännöllisen käyntimaksun lisäksi)	8,00
Pyykkipalvelu	
Kone/kerta (sis. pesuaineen)	6,00

Turvapalvelut €/kk		
Turvapuhelimen asennus (Stella) Asennuksen hinta 90 €		20,00
Turvapuhelinhälytyskerta	päivällä	20,00
	yöllä (klo 21.00-07.00)	25,00
Turvapuhelinvuokra/kk	lankapuhelin	18,53
	gsm-puhelin	34,99
Lisäranneke		6,67
Ovihälytin		15,44
Päiväkeskuspalvelut		
Käyntipäivämaksu (sis. palvelun, aamupalan, lounaan + iltapäiväkahvin)		17,00
Kuljetus edestakaisin/pv		9

Vanhusten tehostetun palveluasumisen maksut

Asumispalveluiden järjestäminen perustuu sosiaalihoitolain (1301/2014) 21 §:n ja -asetuksen (607/1983) 10 §:n säädöksiin. Sosiaalihoitolain mukaisia asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asunnon ja asumisensa järjestämisessä.

Tehostetun palveluasumisen yksiköt ovat Lopella Hoivakoti Eedilä ja Hoivakoti Salmela. Maksun määräytymisperusteet ovat molemmissa yksiköissä samat.

Palveluasunnoissa asuvat vuokraavat asuntonsa itse ja myös maksavat ateriansa. Asukkaiden tarvitsemien palveluiden tarve on suuri. Hoivapalvelu on sisällöltään ympärivuorokautista ja korvaa laitoshoidon. Kustannusvastuiden osalta ero laitoshoidon palveluihin ovat terveydenhuolto ja lääkemenot, jotka asiakas palveluasumisessa kustantaa itse, laitoshoidossa ne kuuluvat palveluun. Palvelu toteutetaan joko omana toimintana tai ostopalveluna yksityisiltä palvelun tuottajilta.

Maksuja määriteltäessä on käytetty perusteena kotihoidon ohjeistusta, jossa tulokäsitemalli on **bruttotulot** ja sovellettu sitä palveluasumiseen sekä STM:n Ikähoivatyöryhmän suosituksen mukaisesti on määriteltävä maksu suuremmaksi kuin kotona annettavan palvelun enimmäismaksu, koska asukkaiden palvelun tarve on huomattavasti suurempi kuin kotiin palveluja saavan asiakkaan.

Asukkaan käyttövaroiksi jää 200 euroa/kk ellei asukkaalla ole talletuksia yli 3.500 euroa. Asukkaat kustantavat itse lääkkeensä ja terveydenhuoltomenonsa. Asukkaalla on oikeus Kelan korvauksiin. Asukkaan pyynnöstä isoja lääkemenoja (Kelan maksukatto on täyttynyt) voidaan korvata erityismenettelyllä. Kelasta tarkistetaan edellisen vuoden lääkekorvauskulut ja summa jaetaan 12 kuukaudella. Näin saadaan kuukausittaisen lääkemaksualennuksen määrä. Asukkaan tai hänen edustajansa tulee hakea asiakasmaksujen alentamista kirjallisesti. Jos asukkaalla on talletuksia yli 3.500 euroa, maksua ei alenneta.

Jos tehostetussa palveluasumisessa asuva on välittömästi ennen hoidon alkua asunut yhteistaloudessa avio- tai avoliitossa maksut ovat 40,5 % kuukausittaisista puolisoitten yhteenlasketuista nettotuloista.

Kun molemmat puoliset ovat sosiaalihuoltolain mukaisessa palveluasumisessa tai toinen sosiaalihuoltolain mukaisessa palveluasumisessa ja toinen pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksut määräytyvät kummankin puolison omien tulojen perusteella.

Uusien asukkaiden osalta oman asunnon ylläpitokuluina huomioidaan 3 kk:n ajalta 120 euroa/kk ja vuokra-asunnon osalta yhden kuukauden vuokramenot. Mikäli asukkaan talletusten kokonaismäärä on 3500 euroa tai enemmän, em. asumiskulujen huomiointia ei tehdä.

Tehostettu palveluasuminen/palvelumaksu	euroa
HOIVAKOTI EEDILÄ. Maksu määräytyy asukkaan bruttotulojen mukaisesti 573 euroa ylittävältä osalta.	55 % Yksinasuvalla
HOIVAKOTI SALMELA. Maksu määräytyy asukkaan bruttotulojen mukaisesti 573 euroa ylittävältä osalta.	45 % Yksinasuvalla
Tukipalvelumaksut	
HOIVAKOTI EEDILÄ. (sis. yö- ja kulunvalvonnan, käyttö- ja liinavaatteiden pesu pesetys pesulassa, kalusto, yhteiset välineet, lehdet, henkilökohtaiseen hygieniaan käytettävät aineet, tarvikkeet ja paperit sekä virkistystoiminnan)	102,00/kk
HOIVAKOTI SALMELA. (sis. yö- ja kulunvalvonnan, käyttövaatteiden pesu Salmelassa, kalusto, yhteiset välineet, lehti, henkilökohtaiseen hygieniaan käytettävät aineet, tarvikkeet ja paperit.)	70,00/kk
Ateriat	
Ateriapäivämaksu (sis. aamupalan, lounaan, päiväkahvin, päivällisen ja iltapalan). Kotilomilla ateriamaksu peritään paluupäivältä, ei lähtöpäivältä.	14/pv
Tilapäinen tehostettu palveluasuminen	
- Palvelu sisältää ateriat, asumisen ja hoivan. Lääkkeet ja henkilökohtaiset tarvikkeet kuuluvat asiakkaan itse kustannettaviksi	38,80/pv 17,90/osapv
- Omaishoidettavat, lyhytaikaiset	27,00/vrk

Huomioon otettavat tulot:

- **Asukkaan veronalaiset (brutto) ansio- ja pääomatulot** (esim. työ- ja kansaneläkkeet, muut eläkkeet, pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat jatkuvat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot, säästö- ja eläkevakuutusten tuotto, maatalouden ja elinkeinotoiminnan tulot, metsätulo, syytinki).
- **Verosta vapaat tulot** (esim. eläkettä saavan hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä)

Tulona ei huomioida:

- rintamalisä
- asumistuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettut tutkimus- ja hoitokorvaukset

Muuta huomioitavaa

- Ennen hoitomaksun alentamista edellytetään, että Kelalta on anottu ne etuudet, joihin asiakas on oikeutettu (eläkettä saavan hoitotuki ja asumistuki). Ensisijaisesti alennetaan hoitomaksua ja toissijaisesti ateriamaksua, siten että käyttövaraa jää 200 euroa kuukaudessa. Kelan etuuksien haku on ensisijaisesti asiakkaiden ja omaisten vastuulla.
- Mikäli asiakkaalla on kertaluonteisia terveydenhuoltoon liittyviä menoja, esim. hammashoitokulut, silmälasit, sairaalamaksut, hoitomaksua alennetaan määräajaksi yksilökohtaisella harkinnalla (alennusta ei myönnetä, mikäli asiakkaan talletusten kokonaismäärä on 3.500 € tai enemmän).
- Asiakkailta peritään maksut läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaolojaksolta ei peritä hoito- ja ateriamaksua (mukaan lukien lähtö- ja tulopäivä). Kotilomilla ateriamaksu peritään paluupäivältä, ei lähtöpäivältä. Muiden lomien ajalta ei peritä hoito- ja ateriamaksua yli 5 vrk ylittävältä yhtäjaksoiselta ajalta.
- Palvelujen käyttäjän tai perheen maksukyvyyn olennaisena muutoksena pidetään vähintään 5 %:n muutosta asiakkaan maksuun vaikuttavissa tuloissa ja tällöin tehdään uusi päätös. Tämä koskee kaikkia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden maksukyvyyn mukaisia asiakasmaksuja.
- Vanhojen asiakkaiden tulotarkistukset ja maksupäätökset tehdään oman palvelutuotannon yksiköissä 1.4.2017 lukien ja ostopalvelun yksiköissä 1.3.2017 lukien, muutoin näitä ohjeita noudatetaan 1.1.2017 lukien.

Pitkäaikaisen laitoshoidon maksut 15 \$ / Harjukoti ja ostopalvelut

Laitoshoidon järjestäminen perustuu lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) eli ns. vanhuspalvelulakiin ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 14 ja 22 §:iin ja -asetuksen sekä (607/1983) 11 §:ään hoidon järjestämiseksi sosiaalihuollon toimintayksikössä. Laitoshoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee. Asetus määrittelee myös laitoshoidon sisällöllisiä ja laadullisia tavoitteita. Laitoshoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä terveyden tai turvallisuuden liittävistä syistä.

Lisäksi hoidon järjestämistä ja sisältöä koskevia suosituksia on mm. STM:n Ikäihmisten palvelu- ja laatusuosituksessa ja Valviran Vanhusten ympärivuorokautisten palvelujen valvonta-suunnitelman toimeenpano-ohjelmassa vuodelle 2016-2019. Asiakkailta perittävistä maksuista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (734/1992) ja -asetuksessa (912/1992).

Laitoshoidon osalta lainsäädännössä on säädökset mm. huomioon otettavissa tulosta, mahdollisista vähennyksistä, käyttövarojen vähimmäismäärästä, lyhytaikaisen hoidon osalta maksujen enimmäismäärästä ja maksukatosta. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyyn mukaan nettotulojen perusteella.

Pitkäaikaisen laitoshoidon maksun määräytyminen

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, elinkorot, rahana maksettava syytinki
- Pääomatulot, kuten korkotulot, vuokratulot ja vastaavat (mikäli nettotulo on 10 euroa/kk tai enemmän)
- Metsätulo (asetus 28a §)
- Kelan hoitotuet, ravintolisä, veteraanilisä
- Ylimääräinen rintamalisä

Tuloista tehtävät vähennykset:

- Maksettavaksi määrätyt elatusavut, muut perhesuhteista johtuvat vastaavat kustannukset, maksettavaksi määrätty syytinki
- Oman asunnon ylläpitokuluina huomioidaan 3 kk:n ajalta 120 euroa/kk (vain uusien asukkaiden osalta)
- Vuokra-asunnon osalta huomioidaan yhden kuukauden vuokratulot (vain uusien asukkaiden osalta)
- Mikäli asiakkaan on talletusten kokonaismäärä 3.500 euroa tai enemmän, em. harkinnanvaraista asumiskulujen huomiointia ei tehdä.

Toinen tai molemmat puoliset ympärivuorokautisessa hoidossa:

Jos laitoshoidossa asuva on välittömästi ennen hoidon alkua asunut yhteistaloudessa avio- tai avoliitossa, noudatetaan palveluasumisen maksussa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 7 c §:ää kotiin jäävän puolison toimeentulon turvaamiseksi (jos kotiin jää pienempituloinen puoliso), hoitomaksu on 42,5 % kuukausittaisista puolisoiden yhteenlasketuista nettotuloista.

Kun molemmat puoliset ovat sosiaalihuoltolain mukaisessa palveluasumisessa tai toinen sosiaalihuoltolain mukaisessa palveluasumisessa ja toinen pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksut määräytyvät kummankin puolison omien tulojen perusteella.

Käyttövarat:

- 15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään 107 euroa/kk.
- Palvelujen käyttäjän tai perheen maksukyvyyn olennaisena muutoksena pidetään vähintään 5 %:n muutosta asiakkaan maksuun vaikuttavissa tuloissa ja tällöin tehdään uusi päätös. Tämä koskee kaikkia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden maksukyvyyn mukaisia asiakasmaksuja.
- Vanhojen asiakkaiden tulotarkistukset ja maksupäätökset tehdään 1.4.2017 lukien **muutoin näitä ohjeita noudatetaan 1.1.2017 lukien.**

Lyhytaikainen laitoshoido (Asiakasmaksuasetus 12 §)

Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut koostuvat hoidosta ja ylläpidosta hoitopäivältä. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksu on 49,50 euroa.

Laitoshoidon maksut ovat asiakasmaksulain maksukaton piirissä. Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään enintään 22,80 euroa hoitopäivältä. Hoitopäivämaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähetettävä laitos ei saa periä maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy. Alle 18 -vuotialta maksuja peritään enintään seitsemältä hoitopäivältä kalenterivuodessa.

Päivä- ja yöhoidon maksut (Asiakasmaksuasetus 13 §)

Maksu on 22,80 euroa/päivä/tai yö.

Alle 18 -vuotialta maksuja peritään enintään seitsemältä hoitopäivältä kalenterivuodessa. Yli 3 kk:n hoidosta asiakasmaksu määräytyy asiakkaan/potilaan maksukyvyyn mukaan.

Ikääntyneiden perhehoito

Pitkäaikaiset asiakkaat	Maksu euroa
Asiakkailta perittävistä maksuista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (734/1992) ja -asetuksessa (912/1992).	
Omaishoidon lakisääteinen vapaa	11,50/vrk
Omaishoidettavat lyhytaikaiset asiakkaat (enintään 14 vrk/kk)	27,00/vrk
Muut lyhytaikaiset asiakkaat (enintään 14 vrk/kk)	49,50/vrk

ERITYISRYHMIEN ASIAKSMAKSUT

Erityisryhmien asumispalvelut (Mielenterveys-päihdekuntoutujat)	Palvelumaksu	Ateriat
Palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen	Asiakkaan nettotulojen ja hyväksyttävien menojen erotus. *)	Ostopalveluissa palveluntuottaja perii sopimuksenmukaisen ateriamaksun suoraan asiakkaalta.
Taarinrinteen tukiasumisyksikkö	Kotihoidon asiakasmaksu 40 h/kk. Sisältää kotihoidon, yöpartion ja sosiaaliohjaajan palvelut.	14 € / ateriapäivä (sis. aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala)
Tilapäinen, korkeintaan 1 kk, palveluasuminen (Taarinrinne tai ostopalveluyksikkö)	13,00 euroa/vrk.	14 €/vrk Muu palveluntuottaja perii sopimuksen mukaisen ateriamaksun
Tuettu asuminen kunnassa	Kotihoidon palvelut voimassa olevan taksan mukaisesti. Sosiaaliohjaajan käynnit ovat maksuttomia.	Asiakas järjestää aterioinnin itse

Muut palvelut		
Työtoiminta ja ryhmätoiminta **	Ei maksua	**) Sosiaalihuoltolain 27d § ja 27e § mukaisessa työtoiminnassa olevilta henkilöiltä peritään ateriamaksu. Muu palveluntuottaja perii sopimuksen mukaisen ateriamaksun
Päihdehuollon laitosmaksut	Lakisääteinen asiakasmaksu (49,50 euroa/vrk), jonka laitos perii asiakkaalta suoraan.	

*)Tuloina huomioidaan eläkkeet, hoitotuki, vakuutuskorvaukset, nettokorkotulot, vuokratulot, maatilatalouden tulot sekä muut henkilökohtaiset tulot. Tuloina ei huomioida kuntouttavan työtoiminnan toimintarahaa eikä kehitysvammalain / sosiaalihuoltolain mukaista työsuusrahaa.

Menoina huomioidaan käyttövara, vuokra (josta vähennetään asumistuki), sähkö, kohtuulliset vesi-, sauna- ja pesutupamaksut, asiakkaan asumisyksikölle maksamat ateriamaksut ja/tai kunnan määrittelemät kohtuulliset ravintomenot ja elatusmaksut.

Asiakkailta peritään maksut läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaolojaksolta ei peritä hoito- ja ateriamaksua (mukaan lukien lähtö- ja tulopäivä). Jos asiakas on poissa palvelun piiristä esimerkiksi vierailulla, hoito- ja ateriamaksu peritään vain lähtö ja tulopäivältä.

Jos tehostetussa palveluasumisessa asuva on välittömästi ennen hoidon alkua asunut yhteistaloudessa avio- tai avoliitossa, noudatetaan palveluasumisen maksussa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 7 c §:ää kotiin jäävän puolison toimeentulon turvaamiseksi (jos kotiin jää pienempituloisen puoliso), hoitomaksu on 40,5 % kuukausittaisista puolisoitten yhteenlasketuista nettotuloista. Kun molemmat puoliset ovat palveluasumisessa tai laitoshoidossa, maksu määräytyy pelkästään palveluasumisessa olevan puolison omien tulojen mukaan.

Asiakkaalle laskettavan käyttövaran määrä on 200 euroa kuukaudessa. Käyttövara sisältää mm. puhelinkulut, harrastemenot, vaatemenot ja lääkekulut, lääkärikulut, silmälasit ym. henkilökohtaiset lyhytaikaiset tai muuttuvat menot.

Asiakas on oikeutettu linja-auton seutulippuun, jos matka on yli 5 km.

Jos maksun periminen vaarantaa henkilön toimeentulon edellytyksiä, maksua voidaan alentaa tai jättää perimättä. Hakemuksen tekee asiakas tai hänen edustajansa kirjallisesti. Asiasta tehdään erillinen päätös.

Vanhojen asiakkaiden tulokset ja uudet maksupäätökset tehdään 1.4.2015 alkaen. Alle 5 euron suuruisia asumispalvelumaksua ei peritä. Asiakkaan ensisijaiset etuudet, kuten asumistuki ja hoitotuet, edellytetään haettavaksi. Asiakkaita, omaisia ja yksityisiä palveluntuottajia ohjataan ja neuvotaan tarpeen mukaan.

KEHITYSVAMMAISTEN JA ASIAKASMAKSUT

Kehitysvammaisten palvelut	Ylläpitomaksu	Ateriat/vrk	Muuta	Laki
Ympäri vuorokautinen palveluasuminen Lopella: Asumispalveluyksikkö Mäntykoti ja ostopalvelut	35,50 €/kk	12 euroa		Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992 4 § 2 mom. Kehitysvammalaki 519/1977
Tukiasuminen Lopella: Asumisyksikkö Kallio	35,50 euroa/kk	12 euroa		Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992 4 § Kehitysvammalaki 519/1977 2 § ja 39 §
Lyhytaikainen asuminen Lopella: Asumisyksikkö Kallio	23 euroa/vrk yli 16 -vuotiaat ja 14 euroa alle 16 v. (ei veloiteta omaishoidon vapaalta)	Ateriat sisältyvät ylläpitomaksuun .		
Omaishoidon lakisääteinen vapaa			11,50 euroa	
Asumisen ohjaus omaan asuntoon	maksuton	14 euroa. Jos on ateriapalvelu käytössä.		
Perhehoito (toimeksiantosopimus)	Laitoshoidon maksu	Sisältyy ylläpitomaksuun	Jatkuvasta perhehoidosta peritään pitkäaikaisen laitoshoidon maksu, joka peritään sekä tulo- että lähtöpäivältä	
Tilapäinen perhehoito	27 euroa/vrk, 16 euroa/vrk alle 16 v.	Sisältyy ylläpitomaksuun	Osittaisesta ylläpidosta ei peritä maksua alle 16 v. Osittainen ylläpito tarkoittaa alle vuorokauden mittaista jaksoa. (14.11.2008/285 4 KHO:2008:82)	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992 4 § Kehitysvammalaki 519/1977

Kehitysvammaisten palvelut	Ylläpitomaksu	Ateriat/vrk	Muuta	Laki
Työ- ja päivätoiminta		Kunnan omassa yksikössä 5,50 euroa Sis. lounaan ja päiväkahvin. Muu palveluntuottaja perii sopimuksen mukaisen ateriamaksun.	Kuljetus päivätoimintaan on maksuton	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992 4 § 2 mom. Kehitysvammalaki 519/1977 Lain kehitysvammaisten erityishuollosta 519/1977 § 2 mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa ateriakulut ainoa perittävä maksu. Kuljetukset toimintapaikoille ovat asiakkaille maksuttomia. Sosiaalihuoltolain 27d § ja 27e § mukaisessa työtoiminnassa olevilta henkilöiltä peritään ateriamaksu.
Leiritoiminta	25 euroa/pv	Ateriat sisältyvät maksumuun. Maksu peritään tulo- ja lähtöpäivältä.		Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992

KEHITYSVAMMAISTEN PALVELUT: Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 519/1977 2 § 1-10 mom. ja 43 §. Erityishuoltoon kuuluvia palveluja ovat tutkimukset, terveydenhuolto, tarpeellinen ohjaus, kuntoutus, toiminnallinen valmennus, työtoiminta, apuneuvojen ja apuvälineiden järjestäminen, yksilöllinen hoito, huolenpito, huoltajien- perheenjäsenten ohjaus ja neuvonta, tiedotustoiminnan harjoittaminen, kehityshäiriöiden ehkäisy ja muu vastaava erityishuollon toteuttamiseksi tarpeellinen toiminta. Palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia ja asiakas osallistuu vain ylläpitokustannuksiin. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992 4 § 1-2, 5 mom.

YLLÄPITOMAKSU: Ylläpitomaksun määräytyminen kehitysvammaisten asumispalveluissa: Asumispalveluissa voidaan asukkaalta periä ylläpitomaksu. Ylläpidon käsitettä ei ole määritelty asiakasmaksusäädöksissä. Asumispalveluissa ylläpitona voidaan pitää kaikkia tavanomaisia henkilölle vammaisuudesta riippumatta aiheutuvia asumis- ja ruokakuluja sekä muita vastaavia menoja. Ylläpitomaksuun voi sisältyä informaatiokulut (yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta esim. sanomalehti, TV, ATK ja puhelin), yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet, yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut (sisustustarvikkeet), siivousvälineet ja puhdistusaineet, vaatehuolto (pyykkikone) ja pesuaineet, kodin pientarvikkeet (WC-tarvikkeet, energiansäästölamput, biopussit ym.). Maksua ei voi periä henkilökunnan antamasta hoivasta ja tuesta.

VAMMAISTEN PALVELUJEN ASIAKASMAKSUT

Vammaisten palvelut	Ylläpitomaksu	Ateriat/vrk	Muuta	Laki
Ympäri vuorokautinen palveluasuminen	35,50	14 euroa		Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992 4 § 2 mom. Kehitysvammalaki 519/1977
Lyhytaikainen asuminen				Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992 4 §

LASTENSUOJELUN ASIAKASMAKSUT

Lastensuojelun avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annettusta perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä korvaus (sosiaalihuollon asiakasmaksulaki 7 §).

Lastensuojelun hoidon korvaus voidaan periä 1) perimällä lapselle vahvistettu elatusapu, 2) perimällä korvaus muista lapsen tuloista, korvauksista tai saamisista tai 3) vahvistamalla vanhemmalle lastensuojelun asiakasmaksu. Hoidonkorvauksen perinnästä tehdään valituskelpoinen päätös. Maksut peritään aikaisintaan sijoitusta seuraavan kuukauden alusta lukien.

Kunnan perimiä lapsen tuloja ovat esimerkiksi elatusavut ja elatustuet, eläkkeet ja lapsilisät. Lapsilisää lukuun ottamatta edellä mainituista perityistä tuloista 40 % varataan lapselle itsenäistymisvaroiksi ja 60 % käytetään hoidon korvaamiseen.

Mikäli elatussopimusta ei ole tehty eikä vanhempi ole valmis tekemään elatussopimusta, vanhemmalle vahvistetaan asiakasmaksu. Maksupäätöksen tekee lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä.

Asiakasmaksu määrätään seuraavasti:

Huomioon otettavat tulot

Ansiotulojen lisäksi tuloina otetaan huomioon eläkkeet, elinkorot, rahana maksettavaksi määrätty syytinki, pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat korko-, osinko- ja vuokratulot sekä itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot. Lapsilisä, elatusapu ja elatustuki peritään suoraan hoidon korvaukseksi, jolloin niitä ei pidetä vanhempien tulona.

Tulot/kk vähennysten jälkeen	Perintä/kk
0. 600 euroa	Maksua ei peritä
601. 800 euroa	10 %
801. 1.000 euroa	12 %
1.001. 1.200 euroa	14 %
1.201.	16 %

Huomioon otettavat menot

Asiakasmaksua määriteltäessä nettotuloista vähennetään asumismenojen omavastuu (vuokra/yhtiövastike, josta vähennetään mahdollinen asumistuki, asuntolainan lainanhoitokulut/kk) ja maksetut elatusavut. Vanhemman nettotuloista tehdään nk. lapsivähennys. Yhdessä asuvilta vanhemmilta vähennetään 75 euroa/huollettava kotona asuva lapsi / vanhempi. Yksin asuvalta vanhemmalta vähennetään 150 euroa/huollettava kotona asuva lapsi. Lapsivähennystä ei tehdä sijoitettujen lasten osalta. Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Perheen lapsista sijoitettuna, lukumäärä	Korotus %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

Vanhempien maksukykyä arvioitaessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon myös perheen kokonaistilanne. Lastensuojelun asiakasmaksu ei saa missään tilanteessa vaarantaa perheen toimeentuloa ja pyrkimyksiä selviytyä omatoimisesti ongelmistaan. Maksun alen- tamista tai siitä luopumista voidaan hakea erityisestä syystä. Vapautuksen myöntää johtava sosiaalityöntekijä. Lastensuojelun maksut tarkistetaan kerran vuodessa.

Lapselle annetaan käyttövaroja lastensuojelulain mukaisesti.

MUUT MAKSUT

Ensikotimaksut

Aikuisilta perittävä maksu 24,00 euroa/vrk.

Alle 18-vuotias lapsi 12,70 euroa/vrk.

Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuus

Linja-autotaksan mukainen

Sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuus

Linja-autotaksan mukainen

ERINÄISET SÄÄDÖKSET

Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen sekä viivästyskorko

- Maksun perimisestä poissaolon ajalta noudatetaan maksuasetuksen 32 §:n määräyksiä.
- Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. (AsiakasmaksuL 11 §).
- Jos palvelusta määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä lukien korkolaissa mainitun korkokannan mukaan. Viivästyskoron maksamisen perusteena oleva eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.

Yksityiseltä palveluntuottajalta ostetut palvelut

Kun kunta järjestää palvelut ostamalla ne yksityiseltä palveluntuottajalta, asiakkaalta peritään samat maksut ja korvaukset kuin kunnan itse tuottamista vastaavista palveluista. (Suomen Kuntaliiton yleiskirje 21.3.2000 nro 14/80/2000).